

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 4 februari 2022**Datum GS-besluit** : 1 maart 2022**Vragen nr. 9**

Vragen van **dh. W. Hoogervorst** (SP) over Gevolgen stilleggen reactor Petten

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 4 februari 2022 door het lid van Provinciale Staten, **dh. W. Hoogervorst** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Donderdag 20 januari 2022 verschenen de eerste berichten over een lekkage in de reactor van Petten, op het terrein van NRG Nucleaire Dienstverlening. Er zou koelwater uit de reactor zijn gelekt.

De lekkage werd ontdekt toen medewerkers de kernreactor weer wilden opstarten, nadat deze een paar dagen had uitgestaan vanwege het aanvullen van de brandstof.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Wanneer en van wie ontving de provincie Noord-Holland het eerste signaal dat er sprake was van een geval van lekkage in de reactorruimte van NRG te Petten?

Antwoord 1:

Op vrijdag 21 januari 2022 is de provincie ambtelijk geïnformeerd middels het persbericht dat NRG voor publicatie aan de provincie heeft verstuurd. In het bericht was vermeld dat de Hoge Flux Reactor niet is opgestart op 20 januari 2022, omdat er een technisch mankement in één van de koelsystemen was ontdekt tijdens controlewerkzaamheden voorafgaand aan de reactorstart

Vraag 2:

Welke reactie heeft de provincie vervolgens gegeven richting NRG te Petten?
Graag een uitgebreid antwoord.

Antwoord 2:

We hebben geen reactie gegeven richting NRG te Petten. Hier was geen reden toe. Er was immers geen gevaar voor de omgeving en de reactor was al uit bedrijf voor een onderhoudsstop. NRG heeft

het technische mankement gemeld bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) en de Emergency Response Team van Nuclear Medicine Europe.

Vraag 3:

Heeft de provincie op enige wijze vanuit de eigen organisatie initiatieven genomen tot het informeren van derden betreffende de lekkage in de reactor van Petten?

Zo ja: op welke wijze, wanneer en aan wie?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 3:

Nee, wij hebben geen initiatieven genomen tot het informeren van derden.

Het is een taak van NRG. NRG heeft de ANVS geïnformeerd. Deze laatste ziet er op toe dat de nucleaire veiligheid en milieuaspecten voldoen aan de wettelijk gestelde eisen.

Gevolgen

Tot op heden is er weinig bekend over de oorzaak, en eigenlijk ook over de aard van de problemen in of bij de reactor die hebben geleid tot de lekkage in de reactor en daarna tot het stilleggen van de reactor.

Vraag 4:

In hoeverre is GS op de hoogte van de oorzaak en de aard van problemen in de reactor van Petten?

Graag een toelichting op het antwoord.

Antwoord 4:

Op 8 februari hebben wij een bericht ontvangen van NRG dat de oorzaak van het mankement is geïdentificeerd en de analyse van de onderliggende oorzaak is uitgevoerd en dat dit zal worden ingediend bij de toezichthouder ANVS.

Vraag 5:

Heeft de provincie in kaart hoe groot deze genoemde gevolgen zijn?

Zo ja: graag een toelichting.

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 5:

De impact van het niet starten van de reactor op de supply situatie is door NRG geduid in persbericht en toelichtingen in de media. De impact in de ziekenhuizen is verwoord door de nucleaire geneeskundigen Marcel Stokkel en Andor Glaudemans in de media.

NRG heeft het niet starten van de HFR gemeld bij de Emergency Response Team van Nuclear Medicine Europe, de associatie die producenten en leveranciers van medische isotopen bijeenbrengt. Met betrekking tot de HFR situatie informeert NRG Nuclear Medicine Europe, zodat andere reactoren in Europa en daarbuiten hun planning kunnen aanpassen, en daarmee de productie zo goed mogelijk kunnen opvangen en de leveringen aan ziekenhuizen zoveel mogelijk gecontinueerd kunnen worden. Helaas kunnen de andere reactoren niet de volledige productiecapaciteit overnemen aangezien de twee grootste producenten (België en Nederland) nu niet kunnen leveren. De reactor in België ligt stil in verband met gepland onderhoud, maar heeft aangegeven een aantal dagen extra te draaien vanaf midden februari.

Vraag 6:

Is GS op de hoogte gebracht van de hierboven genoemde melding door het NRG aan de ANVS?

Zo ja: door wie en wanneer?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 6:

Ja, wij zijn op de hoogte gebracht. In het persbericht van NRG is melding gemaakt van het technisch mankement en dat dit geen gevolgen heeft voor de omgeving. In het persbericht is aangegeven dat dit gemeld is aan ANVS. Dit is bevestigd in het bericht van de ANVS, dat gepubliceerd is op de website onder het kopje ongewone gebeurtenissen Hoge Flux Reactor: <https://www.autoriteitnvs.nl/ongewone-gebeurtenissen/hoge-flux-reactor-nrg>

En zie ook: [Hoge Flux Reactor NRG niet in bedrijf: wat doet de ANVS? | Nieuwsbericht | Autoriteit NVS](#)

Via anvs.nl zullen verdere updates worden gegeven.

Verantwoordelijkheden

Natuurlijk is de NRG in eerste instantie verantwoordelijk voor de veiligheid en nucleaire veiligheid van het productieproces, de opslag en de levering van medische isotopen op het terrein van de reactor in Petten.

Vraag 7:

Wie houdt er op de veiligheid en nucleaire veiligheid rond de reactor in Petten toezicht vanuit de overheid?

Antwoord 7:

Het toezicht op de nucleaire veiligheid vanuit de overheid wordt gehouden door de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). NRG is als vergunninghouder verantwoordelijk voor veilige bedrijfsvoering.

Vraag 8:

Kunt u aangeven hoe in deze casus de informatievoorziening vanuit de toezichthouder verlopen is richting de overheid, i.c. de provincie?

Antwoord 8:

Het technisch mankement heeft geen gevolgen voor de omgeving. Er was geen reden om de provincie vanuit de ANVS te informeren. De ANVS heeft via haar website en sociale mediakanalen informatie verstrekt, via haar website zal de ANVS dit blijven doen.

Oude en nieuwe verontreinigingen

In 2012 werd geconstateerd dat in het grondwater in het gebied rond de reactor in Petten hoge concentraties tritium waren gemeten. Er is toen een saneringsplan gemaakt en gedeeltelijk uitgevoerd.

Echter, de grondwaterstroming en -verplaatsing in het gebied was anders dan voorzien, waardoor er tevens problemen ontstonden bij deze saneringsoperatie.

Vraag 9:

Kunt u aangeven op welke wijze destijds de saneringsoperatie alsnog is afgerond?

Antwoord 9:

Op de website van de toezichthouder ANVS is te lezen hoe de saneringsoperatie is verlopen. De ANVS houdt toezicht op de naleving door NRG van het in 2018 door de ANVS goedgekeurde plan van aanpak voor de sanering. Daarnaast monitort de ANVS de ontwikkeling van tritium-metresultaten. Naar aanleiding van de gemeten tritiumconcentraties in het grondwater en de modelsimulaties van de grondwaterstroming, heeft NRG twee keer de wijze van saneren bijgesteld en is het netwerk voor het monitoren van het grondwater uitgebreid. De ANVS constateerde daarbij geen overtreding van het interventiebesluit en er waren geen risico's voor de omwonenden en het milieu. Het RIVM heeft onderzoek gedaan en geeft aan in haar rapport 'Tritiumbesmetting in Petten en mogelijke risico's voor de omgeving', dat ook bij zeer ongunstige scenario's de blootstelling voor omwonenden beperkt blijft tot 'onbeduidend', namelijk minder dan 10 microsievert per jaar. Ter vergelijking: dat is minder dan 0,4% van de hoeveelheid straling die Nederlanders gemiddeld in een jaar opdoen door bronnen die veelal van nature in de leefomgeving aanwezig zijn. NRG heeft aangetoond structureel te voldoen aan de opgelegde saneringseis. De ANVS heeft ingestemd met de beëindiging van het saneringsprogramma. NRG blijft echter de metingen van tritium in het grondwater vervolgen en heeft een aantal peilbuizen toegevoegd aan haar reguliere grondwatermonitoring netwerk.

Wij gaan er vanuit dat het NRG (en eventueel de ANVS) melding moet(en) doen van ontstane en geconstateerde verontreinigingen in het gebied rondom de kernreactor van Petten.

Vraag 10

Is bovenstaande stelling juist?

Zo nee: waarom niet, en 'hoe' zijn deze zaken dan geregeld?

Antwoord 10:

Ja. NRG moet melding doen van ontstane en geconstateerde verontreinigingen in het gebied rondom de kernreactor van Petten bij het bevoegde gezag. Voor nucleaire zaken is dat de ANVS. Indien een andersoortige melding (niet nucleair) bij de ANVS binnenkomt, heeft de ANVS een doorzettingsplicht naar het juiste bevoegde gezag.

Vraag 11:

Kunt u ons een overzicht verstrekken van geconstateerde verontreinigingen gedurende de afgelopen tien jaar?

Daarbij graag aangeven:

- wie de verontreiniging heeft geconstateerd?
- wanneer de verontreiniging is geconstateerd, en vervolgens gemeld aan de provincie?
- om welke verontreiniging het is gegaan?
- hoe de verontreiniging is aangepakt en verholpen?
- in hoeverre er al dan niet sprake is geweest van risico's voor mens en omgeving?

Antwoord 11:

De afgelopen 10 is er één verontreiniging geconstateerd. NRG heeft zelf de verontreiniging geconstateerd.

Op 30 november 2012 is de provincie middels een persbericht geïnformeerd. De provincie is immers niet het bevoegde gezag voor NRG. Op grond van de kernenergiewetvergunningen is dat sinds 2015 de ANVS (daarvoor was dit bij de Kern Fysische Dienst (KFD) belegd).

Het betreft een tritiumverontreiniging.

NRG heeft plan aanpak ingediend bij de ANVS en na goedkeuring van dit plan heeft NRG twee mobiele pompinstallaties geplaatst om de met tritium verontreinigde grondwater op te pompen en af te voeren. Het water wordt in speciale tanks opgevangen.

Op <https://www.nrg.eu/nieuws/update-tritium-sanering-petten> staat alle informatie over de tritiumsanering, alsmede een informatiesheet en alle acties die genomen zijn. Op de website van de ANVS zie link: [Tritiumverontreiniging op de onderzoekslocatie Petten](#) staan de plannen van aanpak vermeld, alsmede het onderzoek van het RIVM en de toezicht.

De gevonden concentraties van het tritium in het grond- en oppervlaktewater rond de HFR zijn dusdanig laag, dat het geen gevaar voor medewerkers en omwonenden oplevert en op basis van de drinkwaterrichtlijn als drinkwater gebruikt zou mogen worden. Meer hierover is te lezen in het rapport van het RIVM: <https://www.rivm.nl/publicaties/tritium-besmetting-in-petten-en-mogelijke-risicos-voor-omgeving>

Tot slot

Sinds het moment van constatering van de lekkage, donderdag 20 januari jl., zijn PS niet officieel door GS geïnformeerd over het voorval en over de gevolgen van de stillegging van de reactor.

Vraag 12:

Vindt u ook niet dat GS hiermee in gebreke is gebleven?

Graag een toelichting op uw antwoord.

Antwoord 12:

Nee, er was geen gevaar voor de omgeving. Ook bij gevaar voor de omgeving hebben wij geen formele rol om PS te informeren. Dat laat onverlet dat GS vragen beantwoorden van PS.

Vraag 13:

Heeft GS geen rol in het informeren van haar inwoners die in de omgeving van de reactor wonen, werken en recreëren?

Zo ja: op welke wijze heeft u deze rol opgepakt? Zo nee: graag een toelichting op het antwoord.

Antwoord 13:

Nee, wij hebben geen rol in het informeren van de omgeving. Dit is in eerste instantie aan NRG.

Bij stralingsongevallen c.q. stralingsgevaar vanuit de HFR is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat verantwoordelijk voor het informeren van de bevolking. Dit zal in samenwerking zijn met de Burgemeester en voorzitter van de Veiligheidsregio. De ANVS geeft voorlichting aan bevolking bij stralingsincidenten. Zie ook: [Landelijk Crisisplan Straling | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)